

POSTĘPOWANIE ROZPOZNAWCZE

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.9	§ 1. Rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt. Treść protokołów i pism może być także udostępniana w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.	§ 1. Rozpoznawanie spraw odbywa się jawnie, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Strony i uczestnicy postępowania mają prawo przeglądać akta sprawy i otrzymywać odpisy, kopie lub wyciągi z tych akt. Treść protokołów i pism może być także udostępniana w postaci elektronicznej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe (system teleinformatyczny) albo innego systemu teleinformatycznego służącego udostępnianiu tych protokołów lub pism.
	Zmiana wiąże się z dalszą informatyzacją postępowania cywilnego i usuwa wątpliwości, jakie mogły się wyłaniać na gruncie dotychczasowego brzmienia tego przepisu, a mianowicie czy udostępnienie protokołów i pism w postaci elektronicznej może nastąpić za pośrednictwem każdego systemu teleinformatycznego, jakim dysponuje uczestnik postępowania (J. Jagieła, w : Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, red. Piasecki, wydanie <i>on line</i> , uwaga 25 do art.9).	
Komentarz	Zmiana ma umożliwić przyspieszenie przekazywania informacji pomiędzy stronami a sądem.	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1311)
art.50 § 3	§ 3. Aż do rozstrzygnięcia sprawy o wyłączenie sędziego może spełniać tylko czynności niecierpiące zwłoki.	§ 3. Do czasu rozstrzygnięcia wniosku o wyłączenie sędziego: 1) sędziego, którego dotyczy wniosek, może podejmować dalsze czynności; 2) nie może zostać wydane orzeczenie lub zarządzenie kończące postępowanie w sprawie.
Treść	Zmiana umożliwi sędziemu, którego dotyczy wniosek o wyłączenie, podejmowanie,	

uzasadnienia projektu	aż do czasu rozstrzygnięcia tego wniosku, dalszych czynności procesowych, z wyjątkiem wydania orzeczenia kończącego postępowanie w sprawie. Tego rodzaju regulacja wyeliminuje występujące w praktyce wykorzystywanie (zwłaszcza przez strony pozwane) wniosku o wyłączenie sędziego do przedłużania postępowania, jako formy taktyki procesowej. Zwłaszcza, że w praktyce uwzględnienie wniosku o wyłączenie sędziego następuje stosunkowo rzadko.
Komentarz	Zasadnie proponuje się takie rozwiązanie gdyż złożenie wniosku o wyłączenie sędziego nie będzie stanowiło powodu do wstrzymania czynności procesowych. Przepis ten nie będzie miał zastosowania w razie złożenia żądania (art. 49 KPC) – zawiadomienia o przyczynie wyłączenia przez samego sędziego (art. 51 KPC)

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.51	Sędzia powinien zawiadomić sąd o zachodzącej podstawie swego wyłączenia i wstrzymać się od udziału w sprawie.	Sędzia zawiadamia sąd o zachodzącej podstawie swojego wyłączenia.
Komentarz	Rezygnacja z regulacji nakazujące wstrzymanie się przez sędziego od udziału w sprawie do czasu rozpoznania kwestii jego wyłączenia jest korzystna, gdyż w przypadku złożenia bezzasadnego wniosku o wyłączenie sędziego odbędzie się to bez istotnego uszczerbku dla sprawności i przebiegu postępowania w sprawie.	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.52 § 3	-----	§ 3. Uwzględniając wniosek o wyłączenie sędziego, sąd znosi postępowanie w zakresie obejmującym udział tego sędziego w sprawie po złożeniu wniosku, chyba że czynności przez niego podejmowane były czynnościami niecierpiącymi zwłoki.
	Zniesienie postępowania jest obligatoryjne z urzędu, co oczywiście nie stoi na przeszkodzie złożeniu wniosku w tym przedmiocie przez stronę. Zniesieniu będą podlegały czynności dokonane z udziałem sędziego po złożeniu wniosku przez stronę lub żądania przez sędziego z wyjątkiem czynności niecierpiących zwłoki. Ocena, które czynności nie są czynnościami niecierpiącymi zwłoki, podlegającymi zniesieniu, będzie należała do sądu orzekającego o wyłączeniu sędziego z uwzględnieniem okoliczności danej sprawy. Będą to przede wszystkim te czynności, których zniesienie uniemożliwiłoby, utrudniałoby prowadzenie dalszego	

	<p>postępowania albo pogorszyło sytuację prawną jednej lub obu stron. Sąd powinien wyraźnie oznaczyć, które czynności albo po jakiej dacie są zniesione, które zaś zostały utrzymane w mocy (J. Jagieła, w : Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, red. Piasecki, wydanie on line , uwaga 14 do art. 52).</p> <p>Czynności zniesione przez sąd będą powtórzone o tyle, o ile będzie to niezbędne do prawidłowego prowadzenia postępowania.</p>
Komentarz	<p>Zmiana przepisu wiąże się z treścią przepisu art.50 § 3 umożliwiającego sędziemu, którego dotyczy wnioski o wyłączenie podejmowanie czynności, aż do czasu rozstrzygnięcia wniosku. Dopiero w przypadku kiedy wniosek o wyłączenie zostanie uwzględniony zasadne jest zniesienie postępowania w zakresie, w którym podjęte zostały przez sędziego czynności po złożeniu wniosku, chyba że była to czynność niecierpiąca zwłoki. Instytucja „zniesienia” postępowania występuje także w przypadku istnienia podstaw do stwierdzenia nieważności.</p>

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.68	<p>Przedstawiciel ustawy, organy oraz osoby wymienione w art. 67, mają obowiązek wykazać swoje umocowanie dokumentem przy pierwszej czynności procesowej. Zdania pierwszego nie stosuje się w przypadku dokonania czynności procesowej w elektronicznym postępowaniu upominawczym, jednak przedstawiciel ustawy i organy oraz osoby wymienione w art. 67 mają obowiązek wskazać podstawę swojego umocowania.</p>	<p>§ 1. Przedstawiciel ustawy, organy oraz osoby wymienione w art. 67 mają obowiązek wykazać swoje umocowanie dokumentem przy pierwszej czynności procesowej.</p> <p>§ 2. Przepisu § 1 nie stosuje się, gdy stwierdzenie umocowania przez sąd jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną, a także gdy czynność procesowa jest dokonywana za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w przypadku gdy przepis szczególny przewiduje, że czynności można dokonać wyłącznie za pośrednictwem tego systemu. Przedstawiciel ustawy, organy oraz osoby wymienione w art. 67 mają jednak obowiązek wskazać podstawę swojego umocowania.</p>
Treść uzasadnienia projektu	<p>Wprowadzane zmiany mają usunąć z przepisów Kodeksu wieloznaczność pojęcia „złożenie pisma drogą elektroniczną”. Z powyższych względów proponuje się zastąpienie to bardziej precyzyjnym określeniem „złożenie pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe”. Pozwoli to na wyeliminowanie występujących rozbieżności i wątpliwości interpretacyjnych dotyczących dopuszczalności wniesienia pisma drogą elektroniczną, ale z pominięciem systemu teleinformatycznego obejmującego postępowanie sądowe np. z wykorzystaniem poczty elektronicznej. W przypadku postępowania rejestrowego będzie zachodziło odstępstwo od tej zasady, co jest uzasadnione potrzebą zachowania</p>	

	<p>ich spójności z regulacjami ustawy o KRS.</p> <p>Celem wprowadzanej zmiany jest zwolnienie od obowiązku przedkładania dokumentu umocowania przez przedstawiciela ustawowego, organy oraz osoby wymienione w art.67 KPC w przypadku czynności procesowej, która na mocy przepisu szczególnego może być dokonywana wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. W aktualnym stanie prawnym wyłączenie to obejmuje jedynie elektroniczne postępowanie upominawcze.</p>
Komentarz	<p>Proponowana zmiana przepisu wymaga zatem także zmiany przepisu art.89 KPC dotyczącego obowiązków pełnomocników. Wprowadzana zmiana wiąże się z kolejnymi etapami informatyzacji postępowania sądowego.</p>

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.89	<p>§ 1. Pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Sąd może w razie wątpliwości zażądać urzędowego poświadczenia podpisu strony. Zdania pierwszego nie stosuje się w przypadku dokonania czynności procesowej w elektronicznym postępowaniu upominawczym, jednak pełnomocnik powinien powołać się na pełnomocnictwo, wskazując jego datę, zakres oraz okoliczności wymienione w art. 87.</p>	<p>§ 1. Pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, a także radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa mogą sami uwierzytelnić odpis udzielonego im pełnomocnictwa oraz odpisy innych dokumentów wykazujących ich umocowanie. Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.</p> <p>§ 1[1] Przepisu § 1 nie stosuje się do czynności procesowej dokonanej za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, w przypadku gdy przepis szczególny przewiduje, że czynności można dokonać wyłącznie za pośrednictwem tego systemu. W takim przypadku pełnomocnik powołuje się na pełnomocnictwo, wskazując jego zakres oraz okoliczności wymienione w art. 87.</p>
Treść uzasadnienia projektu	<p>Pełnomocnik będzie zwolniony od obowiązku przedkładania dokumentu pełnomocnictwa w razie dokonania czynności procesowej, która według przepisu szczególnego może być dokonana wyłącznie za pośrednictwem tego systemu. Potrzeba powyższych zmian wynika z faktu, że kolejne z informatyzowane postępowania będą prowadzone na podstawie systemu opracowanego analogicznie do systemu obejmującego elektroniczne postępowanie upominawcze. Co zadaniem</p>	

	projektodawców uzasadnia stosowanie do nich podobnych rozwiązań dotyczących składania dokumentów wykazujących umocowanie.
Komentarz	Zwolnienie od obowiązku przedkładania dokumentu pełnomocnictwa wiąże się jednak z dołączaniem do pisma wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego poświadczonego elektronicznie odpisu pełnomocnictwa.

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.125 § 2 ¹ oraz dodanie § 2 ² , 2 ³ i 2 ⁴	§ 2 ¹ . Jeżeli przepis szczególny tak stanowi, pisma procesowe wnosi się za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe (drogą elektroniczną). Jeżeli przepis szczególny przewiduje, że pisma wnosi się wyłącznie drogą elektroniczną, pisma niewniesione tą drogą nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu.	§ 2 ¹ Jeżeli przepis szczególny tak stanowi albo dokonano wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, pisma procesowe w tej sprawie wnosi się wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Pisma niewniesione za pośrednictwem systemu teleinformatycznego nie wywołują skutków prawnych, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu, o czym sąd poucza wnoszącego pismo. § 2 ² W przypadku niewniesienia pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego przewodniczący zawiadamia wnoszącego pismo o bezskuteczności czynności. § 2 ³ Jeżeli z przyczyn technicznych leżących po stronie sądu nie jest możliwe wniesienie pisma za pośrednictwem systemu teleinformatycznego w wymaganym terminie, stosuje się przepisy art. 168-172. § 2 ⁴ Oświadczenie o wyborze lub rezygnacji z wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego składa się za pośrednictwem tego systemu. Oświadczenie to jest wiążące tylko w stosunku do osoby, która je złożyła.
Treść uzasadnienia projektu	Zmiana polega na wprowadzeniu rozróżnienia pomiędzy pismami procesowymi wnoszonymi za pomocą systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe, a pismami, mogącymi być wnoszonymi za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Strona (jej organ, przedstawiciel ustawowy lub pełnomocnik) będzie mogła w danej sprawie dokonać wyboru sposobu wnoszenia pism procesowych. Wybór, jak i rezygnacja będą dokonywane poprzez złożenie oświadczenia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.	

	W sytuacji, gdy wnoszenie pism za pomocą systemu teleinformatycznego jest obligatoryjne albo strona wybrała wnoszenie pism za pośrednictwem tego systemu, to pismo wniesione z pominięciem tej drogi nie wywoła skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu. Sąd jest obowiązany pouczyć o tym stronę jeszcze przed wniesieniem pisma. W razie złożenia takiego nieskutecznego pisma przewodniczący odsyłać je będzie wnoszącemu jednocześnie zawiadamiając o bezskuteczności tej czynności.
Komentarz	Wprowadzenie powyższej regulacji jest spójne z zasadą stosowaną w przypadku zwrotu pism, których braków strona nie uzupełniła w terminie. W przypadku bowiem zwrotu pisma pismo zwrócone nie wywołuje skutków prawnych jakie ustawa przewidywała w związku z jego wniesieniem.

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.126 § 3	§ 3. Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który przedtem nie złożył pełnomocnictwa.	Do pisma należy dołączyć pełnomocnictwo albo uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa, jeżeli pismo wnosi pełnomocnik, który wcześniej nie złożył pełnomocnictwa. Jeżeli pełnomocnik dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, uwierzytelniony odpis pełnomocnictwa wnosi się za pośrednictwem tego systemu.
	Przepisu art. 126 § 3 KPC nie stosuje się do pism wnoszonych wyłącznie w elektronicznym postępowaniu upominawczym (art. 126 § 31 KPC). Pełnomocnik składający do komornika za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego elektroniczne postępowanie upominawcze wniosek o wszczęcie egzekucji na podstawie tytułu wykonawczego, o którym mowa w art. 797 § 2 w zw. z art. 783 § 4 KPC, ma obowiązek wykazać swoje umocowanie w sposób określony w art. 89 § 1 i art. 126 § 3 w zw. z art. 13 § 2 KPC (J. Jagieła, w : Komentarz do Kodeksu postępowania cywilnego, red. Piasecki, wydanie on line, uwaga 22 do art.126).	
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.128 § 2	§ 1. Do pisma procesowego należy dołączyć jego odpisy i odpisy	§ 2. Do pisma procesowego wnoszonego za pośrednictwem systemu teleinformatycznego

	<p>załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, a ponadto, jeżeli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych.</p> <p>§ 2. W elektronicznym postępowaniu upominawczym przepisu § 1 nie stosuje się.</p> <p>informacje o jednostce</p>	<p>dołącza się poświadczone elektronicznie odpisy załączników</p>
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
<p>art.129 dodano § 2[1] § 5</p>	<p>-----</p>	<p>§ 2¹. Elektroniczne poświadczenie odpisu dokumentu przez występującego w sprawie pełnomocnika strony będącego adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym lub radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa następuje z chwilą wprowadzenia przez tego pełnomocnika dokumentu do systemu teleinformatycznego.</p> <p>§ 5. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, formaty, w jakich odpisy pism, dokumentów i pełnomocnictw mogą być poświadczone elektronicznie, mając na względzie minimalne wymagania dla rejestrów publicznych i wymiany informacji w postaci elektronicznej.</p>

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
<p>art.130 § 6 zmieniony oraz</p>	<p>§6. W elektronicznym postępowaniu upominawczym pozew wnosi się</p>	<p>§ 6. Jeżeli przepis szczególny przewiduje, że pismo może być wniesione wyłącznie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego,</p>

<p>dodanie § 7 i 8</p>	<p>wraz z opłatą sądową. Wniesienie pozwu bez opłaty nie wywołuje skutków jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma procesowego do sądu. Przepisów zdania pierwszego i drugiego nie stosuje się, jeżeli powód jest zwolniony od kosztów sądowych z mocy prawa.</p>	<p>pismo wnosi się wraz z opłatą. Pismo wniesione bez opłaty nie wywołuje skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu, o czym sąd poucza wnoszącego pismo. W razie jednoczesnego wniesienia za pośrednictwem systemu teleinformatycznego więcej niż jednego pisma podlegającego opłacie żadne z tych pism nie wywołuje skutków, jakie ustawa wiąże z wniesieniem pisma do sądu, jeżeli nie uiszczono opłaty w wysokości sumy opłat należnych od wszystkich pism.</p> <p>§ 7. W przypadku wniesienia pisma podlegającego opłacie z naruszeniem § 6 przewodniczący zawiadamia wnoszącego pismo o bezskuteczności czynności.</p> <p>§ 8. Przepisów § 6 i 7 nie stosuje się, jeżeli wnoszący pismo jest zwolniony z mocy prawa od kosztów sądowych w zakresie opłaty sądowej należnej od tego pisma, a także w razie zwolnienia od tych kosztów przyznanego przez sąd lub w razie zgłoszenia wniosku o takie zwolnienie.</p>
	<p>Wymóg określony w art. 130 § 6 KPC odnosi się zatem do sytuacji, gdy czynność procesową z mocy prawa, niezależnie od woli strony, należy dokonać za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.</p> <p>W przepisie art. 130 § 6 KPC została unormowana kwestia łącznej opłaty uiszczanej od wielu pism wnoszonych jednocześnie za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (tzw. paczki pozwów lub wniosków). Jeżeli uiszczona od nich opłata nie odpowiada sumie należnych opłat, to żadne z tych pism nie wywoła skutków prawnych</p>	
<p>Komentarz</p>		

	<p>Dotychczasowe brzmienie przepisu</p>	<p>Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)</p>
<p>art.130⁵</p>		<p>W przypadkach, o których mowa w art. 125 oraz art. 130–130⁴, czynności przewodniczącego może wykonywać referendarz sądowy</p>
	<p>Zgodnie z nowelizacją omawianego przepisu w przypadkach, o których mowa w art. 125 oraz 130–130⁴, czynności przewodniczącego może wykonywać referendarz</p>	

	sądowy.
Komentarz	Rozszerzono tym samym kompetencje referendarzy sądowych

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.131¹	<p>§ 1. Sąd dokonuje doręczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (doręczenie elektroniczne), jeżeli wniesiono pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.</p> <p>§ 2. W przypadku doręczenia elektronicznego pismo uznaje się za doręczone w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji. Przepisu art. 134 § 1 nie stosuje się. W przypadku braku takiego potwierdzenia doręczenie elektroniczne uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od daty umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.</p> <p>§ 3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonywania doręczeń elektronicznych, mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń oraz ochronę praw osób, którym pisma są doręczane.</p>	<p>§ 1.Sąd dokonuje doręczeń za pośrednictwem systemu teleinformatycznego (doręczenie elektroniczne), jeżeli adresat wniósł pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego albo dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.</p> <p>§ 2. W przypadku doręczenia elektronicznego pismo uznaje się za doręczone w chwili wskazanej w elektronicznym potwierdzeniu odbioru korespondencji. Przepisu art. 134 § 1 nie stosuje się. W przypadku braku takiego potwierdzenia doręczenie elektroniczne uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od daty umieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym.</p> <p>§ 2[1] Adresat, który dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, może zrezygnować z doręczenia elektronicznego.</p> <p>§ 3. Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, tryb i sposób dokonywania doręczeń elektronicznych, mając na względzie zapewnienie skuteczności doręczeń oraz ochronę praw osób, którym pisma są doręczane.</p>
Komentarz	za datę doręczenia pisma doręczanego elektronicznie uznaje się datę wskazaną w elektronicznym potwierdzeniu odbioru. W przypadku braku takiego potwierdzenia doręczenie elektroniczne uznaje się za skuteczne po upływie 14 dni od daty zamieszczenia pisma w systemie teleinformatycznym. Można przyjąć, że ten 14-dniowy termin jest odpowiednikiem tzw. awizowania zwykłej przesyłki. W postępowaniu tym nie stosuje się art. 134 § 1 i 2.	

Adresat niebędący adwokatem, radcą prawnym, rzecznikiem patentowym, radcą Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, organem władzy publicznej albo innym organem państwowym, który dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, może zrezygnować z doręczenia elektronicznego. Oświadczenie o rezygnacji doręczania mu pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego musi złożyć za pomocą systemu teleinformatycznego – zobacz art. 125 § 22 (Art. 1311 KPC red. Góra-Błaszczkowska 2015, wyd. 2/Sorysz).

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.132 zmieniono § 1 i dodano ¹²	1.W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. Do pisma procesowego wniesionego do sądu dołącza się dowód doręczenia drugiej stronie odpisu albo dowód jego wysłania przesyłką poleconą. Pisma, do których nie dołączono dowodu doręczenia albo dowodu wysłania przesyłką poleconą, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku.	§ 1. W toku sprawy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy oraz radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa doręczają sobie nawzajem bezpośrednio odpisy pism procesowych z załącznikami. W treści pisma procesowego wniesionego do sądu zamieszcza się oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo o jego nadaniu przesyłką poleconą. Pisma, niezawierające powyższego oświadczenia, podlegają zwrotowi bez wzywania do usunięcia tego braku. § 1 ² . Przepis § 1 nie dotyczy pism wnoszonych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, podlegających doręczeniu adwokatowi, radcy prawnemu, rzecznikowi patentowemu albo radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, którzy wybrali wnoszenie pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego.
Treść uzasadnienia projektu	Z uwagi na treść art. 20 ustawy nowelizującej, zastosowanie art. 132 § 1 ² KPC w niektórych sądach może być odłożone w czasie. Przepis ten stanowi, że w okresie 3 lat od wejścia w życie niniejszej ustawy, dokonanie wyboru wnoszenia pism procesowych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego postępowanie sądowe oraz dalsze wnoszenie tych pism za pośrednictwem tego systemu jest dopuszczalne, jeżeli ze względów technicznych, leżących po stronie sądu, jest to możliwe.	
Komentarz	Nakaz bezpośredniego dokonywania doręczeń na podstawie art. 132 § 1 KPC jest zniesiony również w wypadku, gdy adwokat, radca prawny, rzecznik patentowy, radca Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa (dalej jako profesjonalny pełnomocnik) wnosi pismo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, a strona przeciwna jest również reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika, który także dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego. Wówczas doręczenie pisma przeciwnikowi dokona sąd, za	

pośrednictwem systemu teleinformatycznego.

W wypadku gdy po drugiej stronie występuje profesjonalny pełnomocnik, który nie dokonał wyboru wnoszenia pism za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, należy doręczyć mu pismo w sposób tradycyjny i – zgodnie ze znowelizowanym art. 132 § 1 KPC – zamieścić w treści pisma procesowego wnoszonego do sądu za pośrednictwem systemu teleinformatycznego oświadczenie o doręczeniu odpisu pisma drugiej stronie albo nadania go przesyłką poleconą.

W wypadku gdy po drugiej stronie znajduje się strona, którą reprezentuje nieprofesjonalny pełnomocnik albo która reprezentuje się sama, sąd dokonuje doręczenia drogą tradycyjną wydruku pisma z systemu teleinformatycznego (zob. komentarz do art. 140 § 2 KPC).

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.133 § 2a	<p>§ 2a. Pisma procesowe dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres podany w rejestrze, chyba że strona wskazała inny adres dla doręczeń. Jeżeli ostatni wpisany adres został wykreślony jako niezgodny z rzeczywistym stanem rzeczy i nie zgłoszono wniosku o wpis nowego adresu, adres wykreślony jest uważany za adres podany w rejestrze.</p>	<p>§ 2a. Pisma procesowe dla przedsiębiorców i wspólników spółek handlowych, wpisanych do rejestru sądowego lub Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) na podstawie odrębnych przepisów, doręcza się na adres udostępniany w rejestrze lub CEIDG, chyba że strona wskazała inny adres dla doręczeń. Jeżeli ostatni udostępniony adres został wykreślony jako niezgodny z rzeczywistym stanem rzeczy i nie zgłoszono wniosku o wpis nowego adresu, który podlegałby udostępnieniu, adres wykreślony jest uważany za adres udostępniony w rejestrze lub CEIDG.</p>
	<p>Stosownie do treści art. 139 § 3 w razie możliwości doręczenia pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pozostawia się je w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia, chyba że nowy adres jest sądowi znany. W KPC, jak również w SwobDziałGospU, brak jednak przepisu nakładającego na organ prowadzący ewidencję obowiązek pouczenia przy pierwszym wpisie o skutkach braku zmiany danych określony w art. 139 § 3 KPC. W związku z tym przyjmuje się, że w stosunku do osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą stosowanie tego przepisu jest wyłączone [tak. K. Weitz, w: T. Ereciński (red.), Kodeks, t. 1, cz. 1, s. 675; E. Stefańska, w: M. Manowska (red.), Kodeks, s. 273; I. Wolwiak, Doręczenia, s. 310]. Inną kwestią jest, że w stosunku do osoby fizycznej może być zastosowana sankcja pozostawienia pisma w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia na podstawie art. 136 KPC. Nie dotyczy to jednak pierwszego doręczenia w sprawie (Art. 133 KPC T. I red. Piasecki 2016, wyd. 7/Michalska-Marciniak).</p>	

--	--

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.140 dodano paragraf 2 i 3		<p>§ 1. Pisma i orzeczenia doręcza się w odpisach.</p> <p>§ 2. Zamiast odpisu pisma lub orzeczenia może być doręczony dokument uzyskany z systemu teleinformatycznego, o ile ma on cechy umożliwiające weryfikację istnienia i treści pisma lub orzeczenia w tym systemie.</p> <p>§ 3. W przypadku doręczenia elektronicznego pisma i orzeczenia mają postać dokumentów zawierających dane z systemu teleinformatycznego.</p>
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.142	<p>§ 1. Odbierający pismo potwierdza odbiór i jego datę własnoręcznym podpisem. Jeżeli tego nie może lub nie chce uczynić, doręczający sam oznacza datę doręczenia oraz przyczyny braku podpisu.</p> <p>§ 2. Doręczający stwierdza na potwierdzeniu odbioru sposób doręczenia, a na doręczonym piśmie zaznacza dzień doręczenia i opatruje to stwierdzenie swoim podpisem.</p>	<p>§ 1. Doręczenie pisma jest potwierdzane pisemnie przez odbiorcę albo za pośrednictwem systemu teleinformatycznego operatora pocztowego, o którym mowa w art. 131 § 1, albo dokumentem uzyskanym z systemu teleinformatycznego.</p> <p>§ 2. W przypadku potwierdzenia pisemnego odbiorca potwierdza odbiór i jego datę własnoręcznym podpisem. Jeżeli tego nie może lub nie chce uczynić, doręczający sam oznacza datę doręczenia oraz przyczyny braku podpisu.</p> <p>§ 3. Doręczający stwierdza na potwierdzeniu odbioru sposób doręczenia, a na doręczonym piśmie zaznacza dzień doręczenia i opatruje to stwierdzenie swoim podpisem.</p>
	Doręczenie może nastąpić w "tradycyjny sposób" poprzez wręczenie pisma adresatowi, w takim wypadku potwierdza on pisemnie fakt dokonanego doręczenia. Potwierdzenie dokonanego doręczenia może nastąpić również za pomocą systemu teleinformatycznego operatora pocztowego, jeżeli doręczenie pisma następuje za	

	<p>pośrednictwem systemu teleinformatycznego, o którym jest mowa w art. 131 § 1. Fakt ten może być również potwierdzony dokumentem uzyskanym z systemu teleinformatycznego.</p> <p>W przypadku potwierdzenia pisemnego odbiorca potwierdza odbiór i jego datę własnoręcznym podpisem, a zatem na zasadach obowiązujących dotychczas (Art. 142 KPC red. Góra-Błaszczkowska 2015, wyd. 2/Sorysz).</p>
Komentarz	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.148 ¹	-----	<p>§ 1. Sąd może rozpoznać sprawę na posiedzeniu niejawnym, gdy pozwany uznał powództwo lub gdy po złożeniu przez strony pism procesowych i dokumentów, w tym również po wniesieniu zarzutów lub sprzeciwu od nakazu zapłaty albo sprzeciwu od wyroku zaocznego, sąd uzna - mając na względzie całokształt przytoczonych twierdzeń i zgłoszonych wniosków dowodowych - że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.</p> <p>§ 2. W przypadkach, o których mowa w § 1, sąd wydaje postanowienia dowodowe na posiedzeniu niejawnym.</p> <p>§ 3. Rozpoznanie sprawy na posiedzeniu niejawnym jest niedopuszczalne, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o przeprowadzenie rozprawy, chyba że pozwany uznał powództwo.</p>
	<p>Przepis ten stanowi wyjątek od dominującej w procesie cywilnym zasady, iż sąd orzekający rozpoznaje sprawy na rozprawie (art. 148 § 1 in fine KPC), a także zasady, że wydanie wyroku przez sąd I instancji następuje po uprzednim rozpoznaniu sprawy na rozprawie (art. 316 § 1 KPC). Tym samym przepis ten wprowadza poważne ograniczenie konstytucyjnej zasady jawności postępowania sądowego, a także stanowi osłabienie zasady ustności i kontrydiktoryjności. Z tego względu przepis art. 148 § 1 KPC powinien być wykładany restrykcyjnie i nie należy rozszerzać zawartego w nim unormowania na wypadki wyraźnie nim nieobjęte lub wątpliwe. Należy przy tym zdawać sobie sprawę z tego, że wyjątki od wspomnianej zasady jawności muszą mieć swoje odpowiednie uzasadnienie (por. art. 45 ust. 2 Konstytucji RP). Jak podkreślono natomiast w uzasadnieniu projektu ustawy (Druk</p>	

	sejmowy Nr 2678, Sejm VII Kadencji, s. 13), odstępstwa, o których mowa w art. 1481, zostały poczynione na rzecz realizowania zasady szybkości (rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki); omawiana regulacja przyczyni się do usprawnienia postępowania w tych sprawach, w których sąd dojdzie do przekonania, że nie jest potrzebne przeprowadzenie rozprawy.
Komentarz	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.149¹	-----	Sąd może wzywać strony, świadków, biegłych lub inne osoby w sposób, który uzna za najbardziej celowy, z pominięciem sposobów doręczeń przewidzianych w rozdziale 2, jeżeli uzna to za niezbędne do przyspieszenia rozpoznania sprawy. Wezwanie dokonane w ten sposób wywołuje skutki przewidziane w niniejszym kodeksie, jeżeli jest niewątpliwe, że doszło ono do wiadomości adresata w terminach określonych w art. 149 § 2.
Treść uzasadnienia projektu	W zakresie przygotowania posiedzeń sądowych proponuje się wprowadzenie możliwości uproszczonego trybu wzywania stron, świadków, biegłych lub innych osób na posiedzenie (art. 1491). Warunkiem skuteczności tego wezwania jest brak wątpliwości, że wezwanie doszło do wiadomości adresata. Wzorem tej regulacji jest przepis art. 472 k.p.c., który umożliwia taki sposób dokonywania doręczeń w postępowaniu w sprawach z zakresu prawa pracy i ubezpieczeń społecznych oraz – z mocy art. 5056 § 1 k.p.c. – w postępowaniu uproszczonym.	
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.151 § 2	-----	§ 2. Przewodniczący może zarządzić przeprowadzenie posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość. W takim przypadku uczestnicy postępowania mogą brać udział w posiedzeniu sądowym, gdy przebywają w budynku innego sądu, i dokonywać tam czynności procesowych, a

		przebieg czynności procesowych transmituje się z sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie do miejsca pobytu uczestników postępowania oraz z miejsca pobytu uczestników postępowania do sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie.
		Dodanie § 2 do art. 151 KPC wprowadza możliwość przeprowadzenia posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń przekazujących dźwięk i obraz na odległość (np. za pomocą wideokonferencji). Celem nowej regulacji jest zrationalizowanie i obniżenie kosztów stawiennictwa uczestników postępowania na posiedzeniach jawnych. Komentowany przepis nawiązuje do przepisu art. 235 § 2 KPC, który dotyczy przeprowadzenia dowodu na odległość. Przebywanie uczestników postępowania w budynku sądu jako warunek przeprowadzenia posiedzenia jawnego na odległość. Należy podkreślić, że w razie przeprowadzenia posiedzenia jawnego na odległość uczestnicy postępowania mogą brać w nim udział, jeżeli przebywają w budynku innego sądu i dokonywać tam czynności procesowych. W takim wypadku przebieg czynności procesowych transmituje się z sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie do miejsca pobytu uczestników postępowania oraz z miejsca pobytu uczestników postępowania do sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie (Art. 151 KPC T. I red. Piasecki 2016, wyd. 7/Kulski)

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.158 § 1 i 1[1]		1. Protokół sporządzony pisemnie zawiera oznaczenie sądu, miejsca i daty posiedzenia, nazwiska sędziów, protokolanta, prokuratora, stron, interwenientów, jak również obecnych na posiedzeniu przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz oznaczenie sprawy i wzmianki co do jawności. Ponadto protokół sporządzony pisemnie zawiera wymienienie zarządzeń i orzeczeń wydanych na posiedzeniu oraz stwierdzenie, czy zostały ogłoszone, streszczenie wyników postępowania dowodowego, a także czynności stron wpływające na rozstrzygnięcie sądu (ugoda, zrzeczenie się roszczenia, uznanie powództwa, cofnięcie, zmiana, rozszerzenie lub

		<p>ograniczenie żądania pozwu) oraz inne czynności stron, które według szczególnych przepisów ustawy powinny być wciągnięte, wpisane, przyjęte, złożone, zgłoszone lub wniesione do protokołu. Jeżeli sporządzenie odrębnej sentencji orzeczenia nie jest wymagane, wystarcza zamieszczenie w protokole treści samego rozstrzygnięcia. Czynności wymagające podpisu strony mogą być zamieszczane w odrębnym dokumencie stanowiącym część protokołu.</p> <p>§ 1[1]Protokół, o którym mowa w § 1, może zawierać wnioski i twierdzenia stron oraz inne okoliczności istotne dla przebiegu posiedzenia; zamiast wniosków i twierdzeń można w protokole powołać się na pisma przygotowawcze.</p>
Treść uzasadnienia projektu	-----	
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.162¹	-----	Sąd na wniosek strony wyraża zgodę na utrwalanie przez nią przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk, jeżeli nie stoi temu na przeszkodzie względ na prawidłowość postępowania.
Treść uzasadnienia projektu	Aktualnie przepisy k.p.c. nie zawierają regulacji dotyczącej możliwości samodzielnego utrwalania przebiegu posiedzenia przez stronę, a praktyka sądów w tym zakresie jest zróżnicowana. Z tego względu w przepisie art. 1621 k.p.c. proponuje się zamieszczenie regulacji wzorowanej na treści art. 358 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.). Umożliwi ona stronie utrwalanie przebiegu posiedzenia za pomocą urządzenia rejestrującego dźwięk. Warunkiem będzie jednak uzyskanie zgody sądu. Sąd odmówi udzielenia tej zgody wtedy, gdy utrwalanie przebiegu posiedzenia mogłoby naruszyć prawidłowość postępowania (np. zakłócałoby porządek posiedzenia).	
Komentarz	Sąd odmówi udzielenia tej zgody wtedy, gdy utrwalanie przebiegu posiedzenia mogłoby naruszyć prawidłowość postępowania, a więc sprawne i skuteczne przeprowadzenie jego poszczególnych czynności (np. zakłócałoby porządek	

posiedzenia). Regulacja komentowanego przepisu odnosi się do przebiegu każdego rodzaju posiedzenia, a także rozprawy (Art. 162i KPC T. I red. Piasecki 2016, wyd. 7/Kulski)

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.165 poprzez dodanie § 4	-----	§ 4. Wprowadzenie pisma do systemu teleinformatycznego jest równoznaczne z wniesieniem pisma do sądu.
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.177	-----	pkt.3 ¹ jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym albo Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej;
Treść uzasadnienia projektu	Projektowany przepis art. 177 § 1 pkt 3[1] k.p.c. dopuszcza możliwość zawieszenia postępowania, jeżeli rozstrzygnięcie sprawy zależy od wyniku postępowania toczącego się przed Trybunałem Konstytucyjnym lub Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Ta podstawa zawieszenia może znaleźć zastosowanie zarówno wtedy, gdy sąd zwrócił się z pytaniem prawnym do jednego z tych Trybunałów w postępowaniu, które ma być zawieszona, jak i wtedy, gdy z pytaniem takim wystąpił inny sąd. Kwestia zawieszenia postępowania w razie przedstawienia pytania prawnego Trybunałowi Konstytucyjnemu była unormowana w § 106 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. – Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 259). Usytuowanie tej regulacji w akcie wykonawczym było jednak wadliwe, gdyż problematyka ta wykraczała poza zakres upoważnienia ustawowego, a przepisy dotyczące podstaw zawieszenia postępowania, jako wyjątki od konstytucyjnego prawa do rozpoznania sprawy bez zwłoki, należą do tzw. materii ustawowej.	
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r.
--	----------------------------------	---

		poz. 1311)
art.235 § 2	2. Jeżeli charakter dowodu się temu nie sprzeciwia, sąd orzekający może postanowić, że jego przeprowadzenie nastąpi przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających dokonanie tej czynności na odległość. Sąd orzekający przeprowadza dowód w obecności sądu wezwanego lub referendarza sądowego w tym sądzie.	§ 2. Jeżeli charakter dowodu się temu nie sprzeciwia, sąd orzekający może postanowić, że jego przeprowadzenie nastąpi przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających dokonanie tej czynności na odległość.
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz	Od 8.9.2016 r. możliwe będzie zarządzenie przeprowadzenia posiedzenia jawnego przy użyciu urządzeń technicznych umożliwiających jego przeprowadzenie na odległość. W takim przypadku uczestnicy postępowania będą mogli brać udział w posiedzeniu sądowym, przebywając w budynku innego sądu, i dokonywać tam czynności procesowych, a przebieg czynności procesowych będzie transmitowany z sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie do miejsca pobytu uczestników postępowania oraz z miejsca pobytu uczestników postępowania do sali sądowej sądu prowadzącego postępowanie (art. 151 § 2 KPC). - Art. 235 KPC T. I red. Piasecki 2016, wyd. 7/Misztal-Konecka	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.243¹		Przepisy niniejszego oddziału stosuje się do dokumentów zawierających tekst, umożliwiających ustalenie ich wystawców
Treść uzasadnienia projektu	Coraz częściej umowy dochodzą do skutku z pominięciem dotychczasowych przepisów dotyczących formy czynności prawnych. Dlatego strony umów zawartych w taki sposób powinny mieć możliwość skutecznego dowodzenia w sporze sądowym faktu zawarcia umowy i jej treści. Współczesna technika pozwala na sporządzanie dokumentów w innej postaci niż tekst składający się z liter alfabetu ułożonych według reguł językowych. Przepisy oddziału 2 zatytułowanego „Dokumenty” regulują szczegółowo prowadzenie dowodu z dokumentu zawierającego tekst. Na mocy art. 2431 k.p.c. przepisy te znajdują zastosowanie do dokumentów zawierających tekst i umożliwiających identyfikację ich wystawców. Tym samym zostaną uchylone wątpliwości co do możliwości stosowania tychże przepisów do dokumentów w postaci elektronicznej. Dotychczas nie istniała potrzeba wyodrębniania dokumentów	

	w postaci elektronicznej zawierających tekst, gdyż poza dokumentami w postaci tradycyjnej (papierowej) nie funkcjonowały inne dokumenty „tekstowe”. Przepisy oddziału 2 będą stosowane do wszelkich dokumentów zawierających tekst, sporządzonych w postaci tradycyjnej (papierowej) lub w postaci elektronicznej.
Komentarz	Takie rozwiązania niewątpliwie ułatwią prowadzenie postępowania sądowego, w szczególności przez jednolite ujęcie dokumentu jako pojęcia normatywnego oraz uchylą pojawiające się problemy dotyczące dokumentów zawierających inną treść niż tekst.

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.244	§ 2. Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez organizacje zawodowe, samorządowe, spółdzielcze i inne organizacje pozarządowe w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej.	Przepis § 1 stosuje się odpowiednio do dokumentów urzędowych sporządzonych przez podmioty, inne niż wymienione w § 1, w zakresie zleconych im przez ustawę zadań z dziedziny administracji publicznej.
Treść uzasadnienia projektu	<p>Ustawodawca posługuje się w Kodeksie postępowania cywilnego pojęciami „dokument urzędowy” i „dokument prywatny”, przy czym kryterium tego rozróżnienia stanowi osoba wystawcy dokumentu i forma jego sporządzenia określona w przepisach szczególnych (art. 244 § 1 i art. 245 k.p.c.). Konsekwencją przyjęcia powyższego podziału jest wyposażenie dokumentów w różną moc dowodową, w szczególności przez określenie domniemań prawnych obowiązujących w postępowaniu dowodowym prowadzonym z dokumentów. Kodeks nie określa wymogów, jakim mają odpowiadać dokumenty urzędowe, odsyłając w tym zakresie do przepisów szczególnych. Jeżeli przepisy szczególne będą dopuszczały wystawianie dokumentów urzędowych w innej postaci niż „papierowa”, to zachowają one swój charakter także na gruncie prawa procesowego. Przykładem przepisu szczególnego dopuszczającego wystawienie dokumentu urzędowego w postaci elektronicznej jest art. 107 § 1 k.p.a. dotyczący decyzji administracyjnej.</p> <p>W projektowanym art. 244 § 2 k.p.c. zrezygnowano z wyszczególnienia podmiotów uprawnionych do sporządzania dokumentów urzędowych. Wprowadzenie ogólnej formuły „podmioty, w zakresie zleconych im przez ustawę spraw z dziedziny administracji publicznej” wyeliminuje wątpliwości w tym zakresie.</p> <p>W świetle definicji pojęcia „dokument”, proponowanej w przepisach Kodeksu cywilnego, należy wprowadzić rozróżnienie na dokumenty zawierające tekst, czyli sporządzone za pomocą znaków alfabetu i reguł językowych, oraz inne dokumenty. Do tych pierwszych znajdują zastosowanie przepisy art. 244 k.p.c. i nast., natomiast do</p>	

	tych drugich będzie się odnosił art. 308 k.p.c.	
Komentarz		
	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.245	Dokument prywatny stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.	Dokument prywatny sporządzony w formie pisemnej albo w formie elektronicznej stanowi dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie.
Treść uzasadnienia projektu	<p>W aktualnym stanie prawnym nie jest jasne, czy dokument zawierający oświadczenie zawsze musi być zaopatrzone w podpis (własnoręczny albo elektroniczny), czy wystarczające jest ustalenie autora tego oświadczenia. Wprowadzenie w Kodeksie cywilnym definicji dokumentu, która nie traktuje podpisu jako konstytutywnego elementu dokumentu, implikuje konieczność dokonania zmian w niektórych przepisach k.p.c. Dotychczas, jeżeli w okolicznościach danej sprawy istniała możliwość ustalenia osoby, od której dane pismo pochodzi, mimo braku podpisu, pismo takie mogło zostać uznane za tzw. początek dowodu na piśmie. Był on jedynie środkiem uprawdopodobnienia dokonania czynności prawnej w sytuacji, gdy nie została zachowana wymagana forma pisemna tej czynności przewidziana dla celów dowodowych (art. 74 § 2 k.c.). W świetle definicji dokumentu (w zmienionym art. 77[3] k.c.), należy przyjąć, że podpis złożony na dokumencie prywatnym pozwala jedynie na ustalenie osoby, od której pochodzi oświadczenie zawarte w dokumencie. Ustalenia autora oświadczenia można jednak dokonać nie tylko przez analizę podpisu własnoręcznego, ale także innymi sposobami. Z powyższych względów postuluje się zmianę treści art. 245 k.p.c. w taki sposób, aby przewidziane w nim domniemanie miało zastosowanie wyłącznie do oświadczeń podpisanych przez wystawcę, czyli złożonych w formie pisemnej lub w formie elektronicznej. Takie rozwiązanie nie wyklucza możliwości przeprowadzenia dowodu z dokumentu zawierającego oświadczenie w innej formie niż forma pisemna lub elektroniczna.</p> <p>Domniemanie autentyczności dokumentu zawierającego oświadczenie woli złożone w formie elektronicznej jest konsekwencją przepisów wspólnotowych. Należy zauważyć, że dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 8 czerwca 2000 r. w sprawie niektórych aspektów prawnych usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego w ramach rynku wewnętrznego (dyrektywa o handlu elektronicznym) w art. 9 przewiduje, że „Państwa Członkowskie zapewniają, żeby ich systemy prawne umożliwiały zawieranie umów drogą elektroniczną. Państwa Członkowskie zapewniają w szczególności, żeby wymagania prawne mające zastosowanie do procesu zawierania umów nie stanowiły przeszkody dla używania umów elektronicznych ani nie prowadziły do pozbawienia prawnej skuteczności i ważności takich umów z tego powodu, że są one zawierane drogą elektroniczną”. Również w art. 5 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/93/WE z dnia 13 grudnia 1999 r. w sprawie</p>	

	<p>wspólnotowych ram w zakresie podpisów elektronicznych wskazano, że „Państwa Członkowskie zapewnią, że zaawansowane podpisy elektroniczne oparte o kwalifikowany certyfikat i złożone za pomocą bezpiecznego urządzenia służącego do składania podpisu:</p> <p>a) spełniają wymogi prawne podpisu w odniesieniu do danych w formie elektronicznej w ten sam sposób, co podpis odręczny w odniesieniu do danych znajdujących się na papierze; oraz</p> <p>b) są dopuszczalne jako dowód w postępowaniu sądowym. Ta norma dotyczy podpisu elektronicznego równoważnego podpisowi własnoręcznemu.”.</p> <p>Art. 5 ust. 2 tej dyrektywy stanowi natomiast, że „Państwa Członkowskie zapewnią, żeby nie odmawiano podpisowi elektronicznemu skuteczności prawnej i dopuszczalności jako dowód w postępowaniu sądowym jedynie dlatego, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – jest w formie elektronicznej, lub – nie jest oparty na kwalifikowanym certyfikacie, lub – nie jest oparty na kwalifikowanym certyfikacie pochodzącym od akredytowanego podmiotu świadczącego usługi certyfikacyjne, lub – nie jest złożony za pomocą bezpiecznego urządzenia służącego do składania podpisu.”.
Komentarz	<p>Nowa definicja dokumentu w KC nawiązuje do ujęcia dokumentu, jako przekazu woli ludzkiej, co bazuje na etymologii słowa documentum, stanowiącego połączenie łacińskich do, dare – dawać, przekazywać i mens, mentis – oznaczających wolę. Konstytutywną cechą dokumentu jest zatem jego intelektualna zawartość – treść obejmująca różnego rodzaju oświadczenia, w tym oświadczenia woli. W takim ujęciu dla bytu dokumentu nie ma znaczenia, czy jest on podpisany. Oznacza to, że podpis nie jest koniecznym elementem dokumentu.</p>

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według projektowanej zmiany Druk 2678
art.250 § 1	<p>§ 1. Jeżeli dokument znajduje się w aktach organu, o którym mowa w art. 244 § 1, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ odpis lub wyciąg z dokumentu. Sąd zażąda udzielenia odpisu lub wyciągu, jeżeli strona sama uzyskać go nie może.</p>	<p>§ 1. Jeżeli dokument znajduje się w aktach organów lub podmiotów, o których mowa w art. 244 § 1 i 2, wystarczy przedstawić urzędowo poświadczony przez ten organ lub podmiot odpis lub wyciąg z dokumentu. Sąd zażąda wydania odpisu lub wyciągu, jeżeli strona sama nie może go uzyskać</p>
Treść uzasadnienia projektu	<p>Niektóre dokumenty urzędowe znajdują się wyłącznie w aktach organu wystawiającego (np. akty stanu cywilnego). Stronom wydawane są jedynie odpisy, które mają moc prawną oryginału. Dopuszczenie możliwości sporządzania dokumentów urzędowych w innej postaci niż papierowa skutkuje tym, że dokument elektroniczny będzie utrwalony jedynie na nośniku będącym we władaniu wystawcy, natomiast zainteresowanym stronom można wydać poświadczony urzędowo odpis</p>	

	lub wyciąg z dokumentu elektronicznego. Nie będzie konieczne dostarczanie na potrzeby postępowania sądowego informatycznego nośnika danych, na którym dokument się znajduje.
Komentarz	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art. 254	<p>1. Badania prawdziwości pisma dokonuje się z udziałem lub bez udziału biegłych, zwłaszcza przez porównanie pisma na zakwestionowanym dokumencie z pismem tej samej osoby na innych dokumentach niewątpliwie prawdziwych. Sąd w razie potrzeby może wezwać osobę, od której pismo pochodzi, na termin wyznaczony, w celu napisania podyktowanych jej wyrazów.</p> <p>§ 4. Osoba trzecia może na równi ze świadkiem żądać zwrotu wydatków koniecznych związanych ze stawiennictwem do sądu, a ponadto wynagrodzenia za utratę zarobku.</p>	<p>§ 1. Badania prawdziwości dokumentu dokonuje się z udziałem lub bez udziału biegłych.”</p> <p>§ 1¹. Badanie prawdziwości pisma może nastąpić przez porównanie pisma na zakwestionowanym dokumencie z pismem tej samej osoby na innych dokumentach niewątpliwie prawdziwych. Sąd w razie potrzeby może wezwać osobę, od której pismo pochodzi, w celu napisania podyktowanych jej wyrazów.”</p> <p>§ 2¹. Sąd w razie potrzeby może wezwać wystawcę dokumentu sporządzonego w postaci elektronicznej do udostępnienia informatycznego nośnika danych, na którym ten dokument został zapisany.</p> <p>§2². Z obowiązku udostępnienia informatycznego nośnika danych zwolniony jest ten, kto na zapytanie, czy dokument sporządzono na tym informatycznym nośniku danych lub czy pochodzi on od niego, mógłby jako świadek odmówić zeznania.”</p> <p>§ 4. Osoba trzecia może na równi ze świadkiem żądać zwrotu wydatków koniecznych związanych ze stawiennictwem do sądu lub udostępnieniem informatycznego nośnika danych, a ponadto wynagrodzenia za utratę zarobku.</p>
Treść uzasadnienia projektu	<p>Wprowadzenie możliwości posługiwania się dokumentami sporządzonymi w postaci innej niż papierowa powoduje konieczność zmiany regulacji dotyczącej badania ich prawdziwości. Po wejściu w życie nowelizacji badanie to będzie dotyczyło nie tylko „pisma” (czyli dokumentów w postaci tradycyjnej), ale także dokumentów sporządzonych w postaci elektronicznej. Z tego względu badanie prawdziwości dokumentu będzie w szerszym zakresie niż obecnie wymagało udziału biegłych</p>	

	sądowych. Powyższe uzasadnia zmianę treści art. 254 k.p.c. Zmiana ta wynika również z konieczności zrównania statusu dokumentów w postaci elektronicznej z dokumentami „papierowymi” w zakresie obowiązku ich udostępnienia sądowi (ściślej: udostępnienia informatycznego nośnika danych, na którym jest zapisany dokument), podstaw zwolnienia z tego obowiązku oraz żądania zwrotu wydatków i wynagrodzenia za utratę zarobku.
Komentarz	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.308	<p>§ 1. Sąd może dopuścić dowód z filmu, telewizji, fotokopii, fotografii, planów, rysunków oraz płyt lub taśm dźwiękowych i innych przyrządów utrwalających albo przenoszących obraz lub dźwięki.</p> <p>§ 2. Dowody, o których mowa w paragrafie poprzedzającym, sąd przeprowadza, stosując odpowiednio przepisy o dowodzie z oględzin oraz o dowodzie z dokumentów.</p>	Dowody z innych dokumentów niż wymienione w art. 243 ¹ , w szczególności zawierających zapis obrazu, dźwięku albo obrazu i dźwięku, sąd przeprowadza, stosując odpowiednio przepisy o dowodzie z oględzin.
Treść uzasadnienia projektu	<p>W związku z podziałem dokumentów na zawierające tekst i inne, pojawia się konieczność nowelizacji art. 308 k.p.c. Przepis ten będzie miał zastosowanie do dokumentów zawierających inną treść niż tekst. Chodzi tu w szczególności o dokumenty zawierające zapis obrazu, dźwięku albo obrazu i dźwięku (np. fotografie, plany, rysunki, zapisy dźwięku, filmy). Jednocześnie rezygnuje się z egzemplifikacyjnego katalogu tych dokumentów, który rodzi wątpliwości (np. dowód z telewizji), gdyż zawiera także odwołanie do samych „nośników”, na których takie treści są zapisane (płyta, taśma, przyrząd). Ogólne wskazanie, że chodzi w szczególności o dokumenty zawierające zapis obrazu, dźwięku albo obrazu i dźwięku zapewni tej regulacji neutralność technologiczną.</p> <p>Dowód z dokumentów wskazanych w art. 308 k.p.c. będzie przeprowadzany według odpowiednio stosowanych przepisów regulujących dowód z oględzin. Dowód z dokumentu zawierającego zarówno tekst, jak i dźwięk albo obraz i dźwięk będzie zaś przeprowadzany na podstawie art. 244 k.p.c. i nast. (w zakresie treści stanowiącej tekst) i art. 308 k.p.c. (w pozostałym zakresie). Proponowana zmiana uwzględni tzw. elektroniczne protokoły, czyli zapisy dźwięku albo obrazu i dźwięku z posiedzenia sądu. Protokoły te obejmują nie tylko zapis audialny albo audiowizualny, ale również zsynchronizowany z tym zapisem tekst (czyli adnotacje). Łącznie oba</p>	

	elementy stanowią tzw. protokół elektroniczny. Aktualnie istnieją bowiem wątpliwości co do kwalifikacji takiego protokołu i określenia przepisów, na podstawie których może być przeprowadzony dowód z tego dokumentu. Należy przy tym zauważyć, że coraz więcej dokumentów ma postać multimedialną łączącą w sobie obraz, tekst i dźwięk.
Komentarz	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.319 ¹	-----	Jeżeli z czynności prawnej, ustawy albo orzeczenia sądowego będącego źródłem zobowiązania wynika, że świadczenie pieniężne może być spełnione wyłącznie w walucie obcej, sąd, uwzględniając powództwo, zastrzega, że wykonanie tego świadczenia nastąpi wyłącznie w walucie obcej.
Treść uzasadnienia projektu	Regulacja ta jest wynikiem wcześniej dokonanych zmian w art. 358 KC. Mowa jest o sytuacjach, gdy dłużnik nie ma uprawnienia do spełnienia świadczenia w walucie polskiej. Jak wskazuje się w uzasadnieniu do projektu ustawy wprowadzającej ten przepis, te nowe zasady materialnoprawne nie zostały zsynchronizowane z przepisami regulującymi postępowanie egzekucyjne, gdyż w myśl art. 783 § 1 zd. 2 KPC tytułowi egzekucyjnemu zasądzaćemu świadczenie w walutach obcych sąd nadaje klauzulę wykonalności ze zobowiązaniem komornika do przeliczenia zasądzonej kwoty na walutę polską. Elementem tego systemowego ujęcia jest wprowadzony art. 3191 KPC. W zamierzeniu projektodawcy mają one tworzyć systemowe ujęcie wraz z art. 7981, art. 8662 § 4, art. 8891 § 2 i art. 1024 § 3 KPC	
Komentarz		
	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.324		§ 4. W postępowaniu wszczętym za pośrednictwem systemu teleinformatycznego wyrok może być utrwalony w systemie teleinformatycznym i opatrzony bezpiecznym podpisem elektronicznym
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.328	<p>§ 1.</p> <p>Uzasadnienie wyroku sporządza się pisemnie na wniosek strony o doręczenie wyroku z uzasadnieniem zgłoszony w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji, a w przypadku, o którym mowa w art. 327 § 2 - od dnia doręczenia sentencji. Wniosek spóźniony sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym. Sąd sporządza uzasadnienie wyroku również wówczas, gdy wyrok został zaskarżony w ustawowym terminie oraz gdy wniesiono skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, chyba że uzasadnienie zostało wygłoszone.</p>	<p>§ 1 Uzasadnienie wyroku sporządza się pisemnie na wniosek strony o doręczenie wyroku z uzasadnieniem zgłoszony w terminie tygodniowym od dnia ogłoszenia sentencji, a w przypadkach, o których mowa w art. 327 § 2 i art. 331 § 1[1] - od dnia doręczenia sentencji. Wniosek spóźniony sąd odrzuca na posiedzeniu niejawnym. Sąd sporządza uzasadnienie wyroku również wówczas, gdy wyrok został zaskarżony w ustawowym terminie oraz gdy wniesiono skargę o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, chyba że uzasadnienie zostało wygłoszone.</p>
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.331 dodany		<p>§ 1 [1]Wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym sąd z urzędu doręcza stronom. Stronie działającej bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa doręcza się też pouczenie o sposobie i terminach wniesienia środka zaskarżenia.</p>
Treść uzasadnienia		

projektu	
Komentarz	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.332	§ 1. Sąd jest związany wydanym wyrokiem od chwili jego ogłoszenia.	§ 1. Sąd jest związany wydanym wyrokiem od chwili jego ogłoszenia. Wyrok wydany na posiedzeniu niejawnym wiąże sąd od chwili podpisania sentencji.

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.353 ¹	§ 1. Na orzeczenia referendarza sądowego co do istoty sprawy oraz na orzeczenia kończące postępowanie, jak również na orzeczenia, o których mowa w art. 394 § 1 pkt 1, 2, 4 ² , 5–9, przysługuje skarga, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Skargę rozpoznaje sąd, w którym wydano zaskarżone orzeczenie. § 2. W razie wniesienia skargi orzeczenie referendarza sądowego traci moc.	UCHYLA SIĘ § 2
Treść uzasadnienia projektu	uchylenie przepisu art. 353 ¹ § 2 k.p.c. jest konsekwencją zmiany art.497 ¹ § 3 k.p.c. Proponuje się też powierzenie referendarzom sądowym czynności w sprawach o złożenie świadczenia do depozytu sądowego oraz o zwrot i wydanie tego przedmiotu z depozytu (art. 5091 § 4 k.p.c.).	
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.397¹	§ 1. Rozpoznanie zażalenia na postanowienie wydane w elektronicznym postępowaniu upominawczym następuje w składzie jednego sędziego. § 2. Przepisy art. 505[30] § 2 i art. 505[31] § 1-5 stosuje się odpowiednio.	UCHYLA SIĘ
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.497¹	§ 2. Przepisy art. 505³⁰ § 2 i art. 505³¹ § 1-5 stosuje się odpowiednio.	§ 3. Czynności w postępowaniu upominawczym może wykonywać referendarz sądowy.
Treść uzasadnienia projektu	Projekt wprowadza do przepisów normujących postępowanie upominawcze regulację pozwalającą referendarzom sądowym na dokonywanie wszystkich czynności w tym postępowaniu, ponieważ zróżnicowanie zakresu kompetencji referendarzy sądowych w obu postępowaniach upominawczych („tradycyjnym” i elektronicznym) nie znajduje wystarczającego uzasadnienia. Ponadto powierzenie referendarzom sądowym tylko niektórych czynności w postępowaniu upominawczym dezorganizuje pracę sądów (zmiana referenta, przekazywanie akt). Dlatego proponuje się powierzenie referendarzom sądowym wszystkich czynności w postępowaniu upominawczym (projektowany art. 497¹ § 3 k.p.c.). Regulacja ta jest wzorowana na przepisie art. 505 ³⁰ § 1 k.p.c. dotyczącym czynności referendarzy w elektronicznym postępowaniu upominawczym.	

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.610³	Uczestnikowi zamieszkałemu za granicą, który w postępowaniu w sprawach celnych nie ustanowił	Uczestnikowi zamieszkałemu w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej, który w postępowaniu w sprawach celnych nie

	<p>pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Polsce, ani nie wskazał w Polsce pełnomocnika do doręczeń, przeznaczone dla niego pisma sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. W razie ustanowienia pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Polsce, który nie może być pełnomocnikiem procesowym, jego ustanowienie uważa się za wskazanie pełnomocnika do doręczeń.</p>	<p>ustanowił pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej ani nie wskazał w Rzeczypospolitej Polskiej pełnomocnika do doręczeń, przeznaczone dla niego pisma sądowe pozostawia się w aktach sprawy ze skutkiem doręczenia. W razie ustanowienia pełnomocnika do prowadzenia sprawy zamieszkałego w Rzeczypospolitej Polskiej, który nie może być pełnomocnikiem procesowym, jego ustanowienie uważa się za wskazanie pełnomocnika do doręczeń.</p>
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.624	<p>Z chwilą uprawomocnienia się postanowienia przyznającego dotychczasowym współwłaścicielom części lub jednemu z nich całość rzeczy, własność przechodzi na uczestników wskazanych w postanowieniu. Jeżeli w wyniku podziału całość rzeczy albo jej część przypadnie współwłaścicielowi, który nie włada tą rzeczą lub jej częścią, sąd w postanowieniu o zniesieniu współwłasności orzeknie również co do wydania jej przez pozostałych współwłaścicieli, określając stosownie do okoliczności termin wydania. Określenie terminu wydania nieruchomości wchodzącej w skład</p>	<p>Z chwilą uprawomocnienia się postanowienia przyznającego dotychczasowym współwłaścicielom części lub jednemu z nich całość rzeczy własność przechodzi na uczestników wskazanych w postanowieniu. Jeżeli w wyniku podziału całość rzeczy albo jej część przypadnie współwłaścicielowi, który nie włada tą rzeczą lub jej częścią, sąd w postanowieniu o zniesieniu współwłasności orzeknie również co do jej wydania lub opróżnienia przez pozostałych współwłaścicieli pomieszczeń znajdujących się na nieruchomości, określając stosownie do okoliczności termin wydania rzeczy lub opróżnienia pomieszczeń. Określenie terminu wydania nieruchomości wchodzącej w skład gospodarstwa rolnego lub jej części bądź opróżnienia znajdujących się na niej pomieszczeń następuje z uwzględnieniem interesu społeczno-gospodarczego.</p>

	gospodarstwa rolnego lub jej części powinno nastąpić z uwzględnieniem interesu społeczno-gospodarczego.	
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.626 ¹²	§ 1. Osoba, na rzecz której wpisane jest prawo lub roszczenie w księdze wieczystej, jej przedstawiciel albo pełnomocnik do doręczeń mają obowiązek niezwłocznego zawiadomienia sądu prowadzącego księgę wieczystą o każdej zmianie adresu względnie wskazania adresu do doręczeń. Osoba zamieszkała lub mająca siedzibę za granicą jest obowiązana wskazać pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej.	§ 1 Osoba, na rzecz której w księdze wieczystej jest wpisane prawo lub roszczenie, jej przedstawiciel albo pełnomocnik do doręczeń ma obowiązek niezwłocznego zawiadomienia sądu prowadzącego księgę wieczystą o każdej zmianie adresu lub wskazania adresu do doręczeń. Osoba zamieszkała lub mająca siedzibę w państwie niebędącym członkiem Unii Europejskiej jest obowiązana wskazać pełnomocnika do doręczeń w Rzeczypospolitej Polskiej.
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.669 ¹	§ 4. W przypadku uchylenia zarejestrowanego aktu poświadczenia dziedziczenia, sąd zawiadamia o tym notariusza, który uchylony akt sporządził, oraz Krajową Radę Notarialną, przesyłając odpisy wydanego	UCHYLA SIĘ

	orzeczenia.	
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.679 ¹		Prawomocne postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku, prawomocne postanowienie uchylające lub zmieniające postanowienie o stwierdzeniu nabycia spadku sąd niezwłocznie wpisuje, za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, do Rejestru Spadkowego.
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		

	Dotychczasowe brzmienie przepisu	Treść przepisu według zmiany na mocy ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. (Dz.U. z 2015r. poz. 1311)
art.679 ²		Sąd niezwłocznie zawiadamia Krajową Radę Notarialną o wydaniu prawomocnego postanowienia uchylającego zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia. Do zawiadomienia dołącza się odpis postanowienia.
Treść uzasadnienia projektu		
Komentarz		